

Húsvét 3. vasárnapja

1Jn 2,1-5a

Van szószólónk az Atyánál

¹Gyermekeim! Ezeket azért írom, hogy ne kövessetek el bűnt. De ha valaki bűnbe esik, van szószólónk az Atyánál: Jézus Krisztus, az Igaz. ²Ő az engesztelő áldozat bűneinkért, nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneiért is. ³Abból tudjuk meg, hogy megismertük, hogy megtartjuk a parancsait. ⁴Aki azt mondja: „ismerem”, de a parancsait nem tartja meg, az hazudik, és nincs meg benne az igazság. ⁵De aki megtartja tanítását, abban az Isten szeretete valóban tökéletes.

Úgy tűnik, hogy a szöveg ismerte a kumráni világosság fiai beavatási szertartásának szövegét (1QS 1,18–3,32). Ebben a liturgiában az új szektatagot figyelmeztették, hogy csak akkor léphet a közösségbe, ha megtért, azaz ha elhagyta a sötétséget (ez a kijelentés az elítélendő morális tettekre vonatkozik), valamint akkor, ha Isten útjain jár, és törvényeit aprólékosan megtartja. Akiben az Isten felé fordulás nem történt meg, azt sem a víz, sem a vezeklés nem tisztíthatja meg. Az új szektatagot figyelmeztették, hogy kövesse a világosság angyalát.

Az újszövetségi keresztény közösségben ilyen beavatási liturgiáról nem tudunk, annak ellenére, hogy a felnőtt keresztelési szertartásokkor mindig figyelmeztetik az újonnan kereszteltet, hogy ezt a szentséget csak megtérés esetén kaphatja meg, vagyis az erkölcsi sötétségből Isten fiainak világosságába lép (ApCsel 26,18; Kol 1,13–14; Ef 5,6–11; 1Pt 1,16–23). Istenismeretről csak akkor beszélhetünk, ha az nem elméleti fejtegetésben nyilvánul meg, hanem parancsai megtartásában. A hívők istenismerete ennyiben is különbözik a nem hívők eltorzult istenismeretétől, amely inkább csak vitákból és nem egy megújított életformából áll. Akinél ez nincs így, azt a levél írója „hazug”-nak nevezi (4. v.), mert a parancsok megtartása nélkül nem birtokolhatja az igazságot.

A zsidó közösségben egy eltérő teológiai nézet soha nem eltérő teológiai deklarációban, hitvallásban nyilvánult meg, hanem eltérő vallási gyakorlatban, és csak ennek volt kísérő jelensége az eltérő vallási deklaráció. Ez a gyakorlat a keresztény eretnekek vitájában jócskán a visszájára fordult. A vallási bizottságokat az érdekelte, hogy hűségnyilatkozatot csikarjanak ki a megvádolt keresztényből, és igen gyakran ezzel meg is elégedtek. Mindez a teológiai spekulációk és

rendszerek vitájához vezetett. Ezek eredménye az egyre bonyolultabb hitvallás lett. A Nicea-Konstantinápolyi Hitvallás, amelyet minden vasárnap elisméltünk a templomban, fontos teológiai deklarációk sorozata, de egyetlen erkölcsi jellegű kitétel sincs benne. Ami azt jelenti, hogy az ősegyházban igen korán szétvált a hinni, és a tennivaló.

A keresztény egyházak tragédiája, hogy a szakadások legtöbb esetben a dogmatikai nyilatkozatok hatására történtek meg, és ezek után az egyik fél igazhitűnek tekintette magát, a másik felet pedig eretneknek nyilvánította. Egyben akarva akaratlanul azt deklarálta, hogy ő a hit és a szentség teljességét hordozza, míg a másik tévedése miatt ebből ki van zárva. A Római Katolikus Egyházat támadta az összes róla leszakadt keresztény közösség. Miközben igen éles hangnemben folytak ezek a viták, mindkét fél részéről megfélekedtek az ellenségszeretet parancsáról és arról is, hogy az istenszeretethez mindig a felebarát szeretetének parancsát kell társítani. Lehet, hogy ha képesek lennének a keresztény közösségek saját közösségükben a bűnök vizsgálatára, hamarosan rájönnének, hogy ugyanazok a szervezeti hibák és gyarlóságok a Katolikus Egyházat gyalázó kiségyházakban is megvannak, csak más formában és más néven. Saját szentségünk bizonygatása helyett lehet, hogy termékenyebb lenne saját gyengeségünk elismerése, és a vitában ennek a megkeresztelés ellenére elkövetett közös bűnöknek legalább akkora jelentőséget tulajdonítani, mint a dogmatikailag vállalható közös nyilatkozatainknak. Az is közös a keresztény egyházakban, hogy csak Isten segítségével tudnak szabadulni bűneiktől.